

Toisen lukiovuoden pohdintoja:

Ylioppilastutkinnon suunnittelu

VANHEMPAINILTA 18.11.2026

Annakaisa Kinos
Opinto-ohjaaja

Liedon lukio

Ylioppilastutkinnon rakenne

- Ylioppilastutkintoon vaaditaan vähintään viisi koetta
- Äidinkieli/S2 kaikille pakollinen
- Vähintään yksi pitkän oppimäärän koe:
  - A-kieli tai pitkä matematiikka

Liedon lukio

Osallistumisoikeus ylioppilaskokeeseen

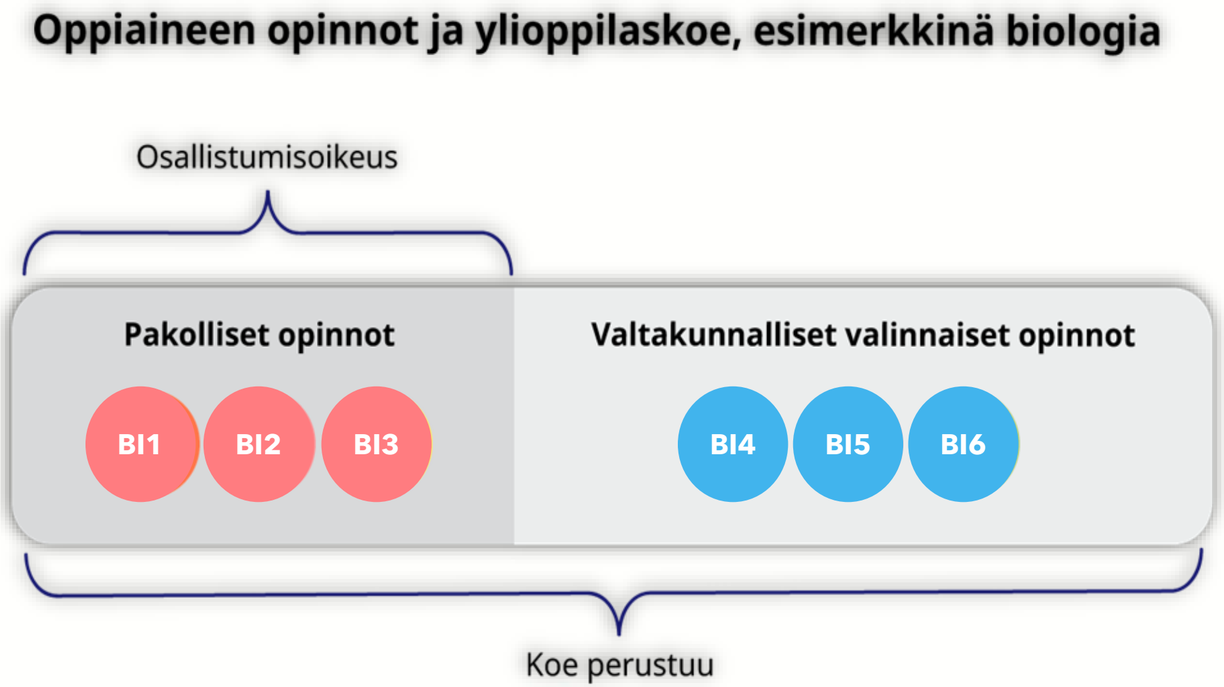

Koulukohtaiset valinnaiset opinnot ovat soveltavia opintojaksoja, jotka ovat erilaisia eri lukioissa. Sen vuoksi ylioppilaskoe ei voi perustua niihin.

HUOM!
Ylioppilaskokeisiin kertaava opinto-jakso on kuitenkin koulukohtainen valinnainen.

BI7 BI8 BI9 BI10

© Studeo

Liedon lukio

Liedon lukion opintojaksot 2026-2027

Äidinkieli ja kirjallisuus (ÄI)	ÄI1	ÄI2-3	ÄI4	ÄI5	ÄI6-7	ÄI8	ÄI9	ÄI10	ÄI11	ÄI12	ÄI13	ÄI14	ÄI15	ÄI16	
Suomi toisena kielenä (S2)	S21	S22 S23	S24	S25	S26 S27	S28	S29	S210	S211						
A-ruotsi (RUA)	RUA1-2		RUA3	RUA4	RUA5	RUA6	RUA7	RUA8	RUA10	RUA11	RUA12	RUA13			
B-ruotsi (RUB)	RUB11-12		RUB13	RUB14	RUB15	RUB16	RUB17	RUB18	RUB110	RUB111					
A-englanti (ENA)	ENA1-2		ENA3	ENA4	ENA5	ENA6	ENA7	ENA8	ENA10	ENA11	ENA12				
Saksa B3 (SAB3)	SAB31	SAB32	SAB33	SAB34	SAB35	SAB36	SAB37	SAB38							
Ranska B3 (RAB3)	RAB31	RAB32	RAB33	RAB34	RAB35	RAB36	RAB37	RAB38							
Pitkä matematiikka (MAA)	MAY1	MAA2	MAA3	MAA4	MAA5	MAA6	MAA7	MAA8	MAA9	MAA10	MAA11	MAA12	MAA13	MAA14	MAA15	MAA16
Lyhyt matematiikka (MAB)	MAY1	MAB2	MAB3	MAB4	MAB5	MAB6-7	MAB8	MAB9	MAB10	MAB11					
Biologia (BI)	BI1	BI2-3	BI4	BI5	BI6	BI7	BI8	BI9	BI10						
Maantiede (GE)	GE1	GE2	GE3	GE4	GE5	GE6									
Fysiikka (FY)	FY1-2	FY3	FY4	FY5	FY6	FY7	FY8	FY9	FY10	FYTE41					
Kemia (KE)	KE1-2	KE3	KE4	KE5	KE6	KE7	KE8	KEFY41	TBA1						
Filosofia (FI)	FI1	FI2	FI3	FI4											
Psykologia (PS)	PS1	PS2	PS3	PS4	PS5	PS6	PS7								
Historia (HI)	HI1	HI2	HI3	HI4	HI5	HI6	HI7	HI8							
Yhteiskuntaoppi (YH)	YH1	YH2	YH3	YH4	YH5										
Uskonto, evankelis-luterilainen (UE)	UE1	UE2	UE3	UE4	UE5	UE6	UE7	UE8	UE9						
Muut uskonnot ja ET (UI, UO, UK)	1	2	3	4	5	6									
Terveystieto (TE)	TE1	TE2	TE3	TE4											
Liikunta (LI)	LI1	LI2	LI3	LI4	LI5	LI6	LI7	LI8	LI9	LI10	LI11	LI13	LI16	LOH01	
Musiikki (MU)	MU1	MU2*	MU3	MU4	MU5	MU6	MU7	MU8	MUKU42						
Kuvataide (KU)	KU1	KU2*	KU3	KU4	KU5	KU6	KUMU41								
Opinto-ohjaus (OP)	OP1	OP2	DIGI	OP3	TUT	OPKH									
Muut opintojaksot	OHJ1	OHJ2	YR1	YR2											

1 taustaruutu = 1 opintopiste

Yleensä siis opintojakson laajuus on 2 op. Laajuus voi kuitenkin olla 1 - 4 op.

= pakollinen opintojakso

= valtakunnallinen valinnainen opintojakso

= koulukohtainen valinnainen opintojakso

*KU2 ja MU2 vain toinen on pakollinen, opiskelija saa itse valita kumman opintojakson suorittaa. Molemmat saa halutessaan valita lukion aikana.

Tutkinnon hajauttaminen

- YO-tutkinnon kokeet järjestetään kaksi kertaa vuodessa: keväällä ja syksyllä
- Tutkinnon kokeet tulee suorittaa enintään **kolmena peräkkäisenä tutkintokertana**
- Pakko ei ole hajauttaa
- Tavallisin tapa hajauttaa:
  - 3. vuoden syksyllä 1-2 oppiainetta
  - loput 3. vuoden keväällä

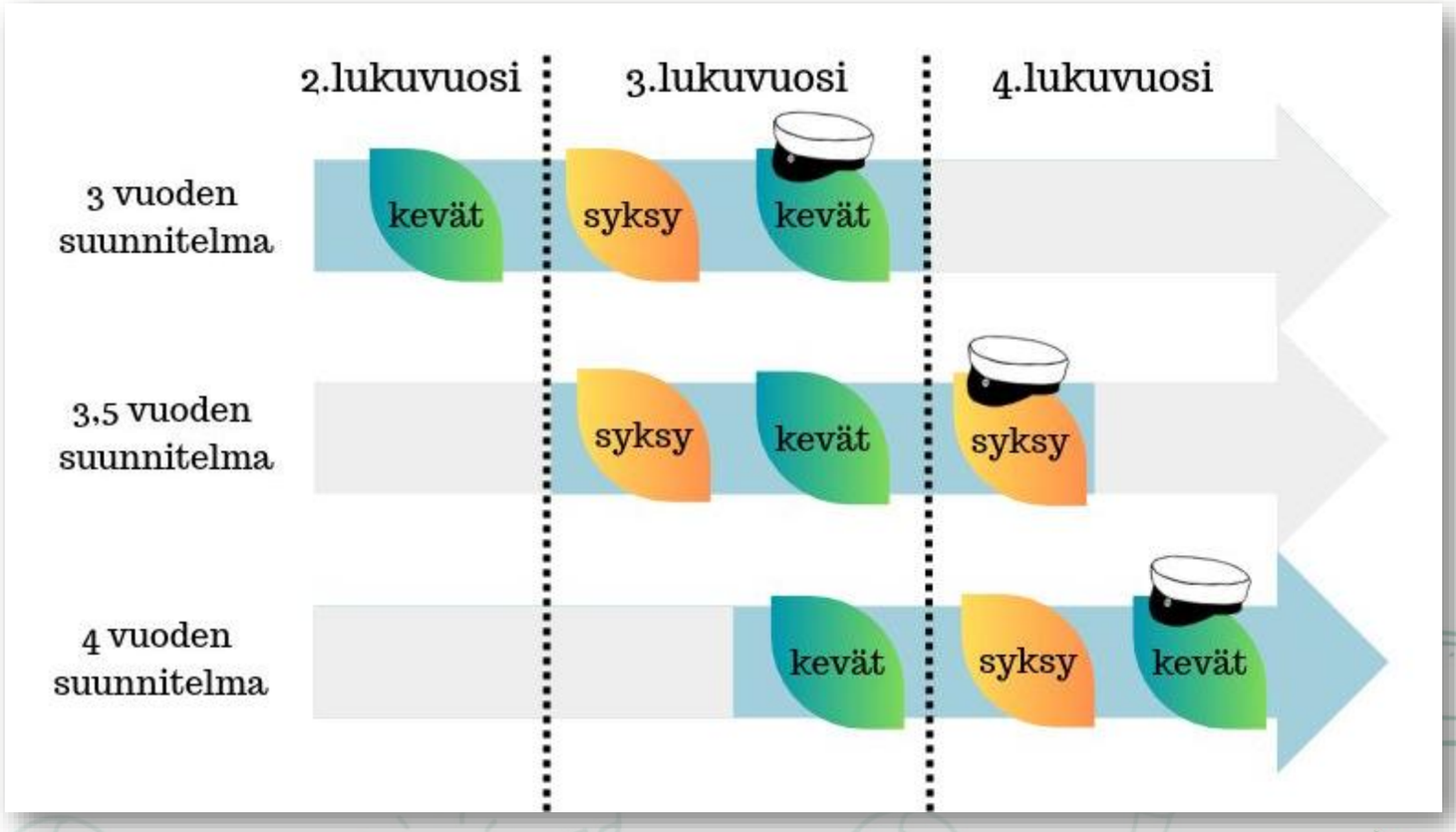

Liedon lukio

Hajauttaminen on tarpeen, jos ...

…kirjoittaa useamman reaaliaineen.

- Yhdellä tutkintokerralla (kevät/syksy) voi suorittaa korkeintaan kaksi reaaliaineen koetta eri päivinä
- Saman koepäivän aineita ei voi kirjoittaa samalla tutkintokerralla

Luku-urakan jakaminen useammalle kerralle myös muista syistä

- esim. yksi koe syksyllä ja neljä keväällä

Liedon lukio

Huomioitavia seikkoja hajauttamisessa

- **Huomioon tulee ottaa kokonaishyöty, eli se mikä on paras ratkaisu itselle**
- Monet kertauskurssit ovat Liedon lukiossa kolmannessa jaksossa, eli juuri ennen kevään ylioppilaskirjoituksia
- Ylioppilaskoe on kypsyyskoe
- Syksyn kirjoitukset menevät päällekkäin koulunkäynnin kanssa
  - Lukeminen/kertaaminen alkaa kesällä!

Liedon lukio

Ylioppilastutkintosuunnitelma

- **Ylioppilastutkinnon perusrakenne käyty läpi 1. vuoden ohjauksen tunneilla**
  - Myös korkeakoulujen valintaperusteet käyty läpi
- Lukion ainevalintoihin on ohjattu opiskelijan vahvuuksien ja mielenkiinnonkohteiden mukaisesti.
- Jokainen on tehnyt **ensimmäisen version ylioppilaskirjoitussuunnitelmastaan** viime keväänä opon kanssa
- **Tänä syksynä opotunneilla palattu ylioppilaskirjoitussuunnitelmaan ja päivitetty sitä tarvittaessa**
  - Aina mahdollisuus pohtia suunnitelmaa opon kanssa henkilökohtaisesti varaamalla ohjausaika
- Myös aineenopettajien tuki tarjolla jatkuvasti

Liedon lukio

Ylioppilastutkinto jatko-opintojen näkökulmasta

Mitkä oppiaineet kiinnostavat? Missä oppiaineissa menestyn? Mitkä ovat vahvuuteni?

Mitä oppiaineita tarvitsen jatko-opintojen kannalta?
→ Korkeakoulujen valintaperusteet: todistusvalinta, valintakoevalinta

- **Kannattaa valita ja opiskella niitä aineita, jotka kiinnostavat, eikä yrittää taktikoida**.
  - Koulutusalaan liittyvät oppiaineet ovat tärkeitä ja hyödyllisiä niin todistusvalinnassa kuin pääsykokeessa

- Suunnitelmat, haaveet ja valinnat voivat ja saavat muuttua. Jokaisessa tilanteessa asioita pohditaan sen hetken ajatuksilla, tiedoilla ja taidoilla. 😊

- **Mikään valinta tai suunnitelma ei voi poissulkea mitään mahdollista jatkokoulutusta!**

Liedon lukio

Valintatavat korkeakouluihin

Yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin voi päästä opiskelemaan pääsääntöisesti kahdella eri valintatavalla. Etukäteen on aina määritelty, kuinka monta uutta opiskelijaa valitaan milläkin tavalla. Joillekin aloille on lisäksi tai ainoastaan soveltuvuuskokeita, näyttöreittejä tai muita valintatapoja.

1. **TODISTUSVALINTA**

   Lähes kaikilla aloilla (YO & AMK) yli puolet opiskelijoista valitaan todistusvalinnalla.

   Todistusvalinnassa otetaan huomioon vain ylioppilastodistuksen arvosanat.

   Pisteitä saa eri aineista ja eri verran.

   Yleensä 40-70 % opiskelijoista valitaan todistuksella (tekniikan aloilla jopa 80 %)

   → https://yliopistovalinnat.fi/todistusvalinta

   →https://www.ammattikorkeakouluun.fi/hakijalle/valintatavat/todistusvalinta/

2. **VALINTAKOEVALINTA**

   Lähes kaikille aloille on myös valintakoe, jolla voi päästä opiskelemaan.

   Valintakoe perustuu usein lukio-opintoihin.

   Valintakoevalinnassa yo-arvosanoilla ei ole merkitystä, ainoastaan valintakokeen tuloksella.

   →https://yliopistovalinnat.fi/valintakokeet

   →https://www.ammattikorkeakouluun.fi/hakijalle/valintatavat/amk-valintakoe/

Esimerkki yliopistojen todistusvalinnan pisteytyksestä:

- Kasvatustieteet
- Kauppatieteet
- Logopedia
- Tietojärjestelmätiede
- Valmennustiede

Voit saada pisteitä enintään viidestä aineesta, jotka ovat:

- äidinkieli ja kirjallisuus
- matematiikka (pitkä tai lyhyt)
- kolme muuta kirjoittamaasi ainetta, joista saat parhaat pisteet

Pisteitä voi saada enintään 149,9.

Kaikilta pisteytettävät aineet

Aine	L	E	M	C	B	A
Äidinkieli ja kirjallisuus	36,1	32,5	28,8	21,7	10,8	5,4
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,2	25,4	22,5	16,9	8,4	4,1

Kolme muuta ainetta

Aine	L	E	M	C	B	A
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (muu kuin englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Elämänkatsomustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Terveystieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Opinto-ohjaus lukiossa

Pakolliset OP1 ja OP2 opintojaksot

- Luokkatunteja
- Pienryhmäohjausta
- Vierailijoita koululla
- Korkeakoulupäivä

Yksilöohjaus - ohjauskeskustelut

- Jokainen opiskelija saa varata ajan opolle aina kun haluaa
- Ajanvaraus Wilman kautta

Myös huoltajat saavat olla yhteydessä opoon tai tulla nuoren kanssa ohjaukseen lukiossa opiskeluun tai jatko-opintoihin liittyen.

Mistä saa tietoa?

www.opintopolku.fi

- Tarkat tiedot koulutuksista ja hakukohteista
- Hakuaikataulut ja -ohjeet
- Yhteishakujen tekeminen

www.ammattikorkeakouluun.fi

- Tietoa AMK-aloista, hakemisesta ja valintatavoista

www.yliopistovalinnat.fi

- Yleistä tietoa yliopistojen koulutuksista ja valintatavoista

Liedon lukio

Kiitos!

Kysymyksiä?

Annakaisa Kinos
Opinto-ohjaaja

Parhaiten tavoittaa Wilman kautta
tai puhelimitse p. 050 4336348

